

Sygn. akt IV CSK 694/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa D. T.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w T.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt V ACa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od powoda na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł z tytułu częściowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 marca 2013 r., wydanego w sprawie o zapłatę, powód D. T. uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania „istnieniem potrzeby wykładni art. 417 k.c. i art. 361 k.c. w kontekście przesłanek, w oparciu o które sądy dokonują oceny postępowania organu państwowego pod kątem przyczynienia się do powstania szkody majątkowej. W szczególności chodzi o:

a) dokonanie wykładni odpowiedzialności organu za działania niezgodne z prawem i wyjaśnienie czy

b) za niezgodne z prawem należy uważać tylko działania organów niezgodne z prawem czy też do tego katalogu można zaliczyć działania organów prawnie legalne jak choćby wszczęcie postępowania karnego przeciwko powodowi w sytuacji gdy zachodziły przyczyny sprzeciwiające się takiemu wszczęciu określone w przepisie art. 17 par. 1 pkt 1 kodeksu postępowania karnego, jednakże przyczyniające się do powstania szkody na obywatelu

c) czy wszczęcie postępowania karnego wbrew oczywistej przesłance negatywnej określonej w art. 17 par. 1 pkt 1 k.p.k. jest działaniem zgodnym czy niezgodnym z prawem,

d) czy ciąg zdarzeń w którym jedno z nich - wszczęcie postępowania karnego - uniemożliwia stronie dochodzenie i zaspokojenie roszczeń cywilnych na drodze innego postępowania zasługuje na miano związku przyczynowego lub adekwatnego związku przyczynowego i czy na gruncie art. 415, 417 k.c. a także zasad logiki mogą istnieć niezależnie związek przyczynowy i adekwatny związek przyczynowy."

Powód wskazał także, że „orzecznictwo sądów nie jest jednolite w kwestii istnienia związku przyczynowego i ustalenia działalności państwa jako niezgodnego z prawem w przypadku prowadzenia postępowania karnego przy oczywistym braku dowodów na istnienie winy poszkodowanego jak również w przypadku takiego ukształtowania postępowania, że stwarza ono warunki do powstania szkody na

obywatelu". Ponadto, jego zdaniem, wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego przy oczywistym braku dowodów i nieuzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa było „*par excellence* działaniem niezgodnym z prawem przyczyniającym się do powstania szkody, co czyni, iż przedmiotowa skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (...)”.

W odpowiedzi na skargę pozwany Skarb Państwa - Prokuratura Rejonowa w T. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania bądź o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania ze skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący powołał się na dwie spośród tych przyczyn, jednak żadnej z nich nie wykazał.

Wbrew twierdzeniu powoda, w sprawie nie zachodzi potrzeba wykładni powołanych w ramach materialnoprawnej podstawy skargi przepisów art. 417 § 1 i art. 361 § 1 k.c. Przesłanki zastosowania tych przepisów nie wymagają uogólnionych rozważań ani wyjaśnienia, gdyż pojęcia w nich zawarte zostały już dawno poddane wykładni i nie budzą istotnych wątpliwości. Problemy na tle tych przepisów prawa mogą pojawiać się dopiero przy ocenie poszczególnych stanów faktycznych w konkretnych sprawach, co nie uzasadnia potrzeby przeprowadzenia ich wykładni przez Sąd Najwyższy.

Powód nie wykazał, aby zachodziły rozbieżności w orzecznictwie sądów, na które się powołał; z przytoczonych orzeczeń nie wynika występowanie rozbieżności.

Należy podkreślić, że skarżący, stawiając w kontekście tych przepisów konkretne pytania, opierał się na podstawie faktycznej, której Sąd drugiej instancji nie ustalił, co wykluczało możliwość odniesienia się do nich przez Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Niewykazana pozostała także przesłanka, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Powód, ograniczając się do wyrażenia poglądu na temat bezprawności wszczętego przeciwko niemu postępowania karnego, nie przedstawił argumentów prawnych, które miałyby świadczyć, że zarzucone w skardze naruszenia prawa mają oczywisty charakter.

Nie stwierdziwszy żadnej z przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie odpowiednio zastosowanego art. 102 k.p.c.

[aw]